

BIULETYN INFORMACYJNY MIESZKAŃCÓW GMINY

Gazeta Grodziska i okolice

9/ (112)
2010

GAZETA
BEZPŁATNA

CHODACZÓW · GRODZISKO GÓRNE · GRODZISKO DOLNE · GRODZISKO NOWE
LASZCZYNY · OPALENISKA · PODLESIE · WÓLKA GRODZISKA · ZMYŚLÓWKA

ISSN 1234-5296

ZABYTKOWE SIKAWKI I TYM RAZEM NIE ZAWIODŁY

W NUMERZE:

AKTUALNOŚCI

- Festiwal Zabytkowego Sprzętu Pożarniczego
- Znaczenie i rola rodziny tematem przewodnim IV Regionalnego Kongresu Misyjnego
- Być misjonarzem to po prostu być człowiekiem otwartym
- Z dziękczynieniem do stóp Matki Boskiej Leżajskiej
- Stowarzyszenie przejęło prowadzenie szkoły w Opaleniskach
- Gmina dobrze wykorzystuje pieniądze unijne
- Z wizytą w Myczkowcach
- Po raz kolejny zawalczyli o Puchar Wójta
- Samorządowcy stanęli w szranki
- Grodzisko w starej fotografii
- Orkiestra grała i czytała dzieciom
- Wakacyjny turnus podopiecznych ORW

WYCHOWANIE I EDUKACJA

- Mała Akademia

PORADNIK

- Bezpieczne grzybobranie

WSPOMNIENIA

- Grodzisko - lekcja w szkole przemijania

OGŁOSZENIA

WYPŁATA AKCYZY

Wójt Gminy Grodzisko Dolne informuje, że wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego zakupionego do produkcji rolnej, można składać od 1 do 30 września br. w Punkcie Obsługi Interesanta Urzędu Gminy.

INWESTYCJE GMINNE

Nowa elewacja na szkole w Grodzisku Dolnym - widok od strony parkingu

W Chodaczowie powstaje nowoczesna oczyszczalnia ścieków

Położony obok zalewu chodnik jest częścią szlaku turystycznego pieszego „Wielkie Grodzisko”

Gazeta Grodziska TOKOLIC

WYDAWCA: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

REDAKTOR: Małgorzata Hałasa

Czasopismo zarejestrowane I Ns Rej. Pr. 11/94

Artykuły podpisane odzwierciedlają poglądy ich autorów.

Numer zamknięto: wrzesień 2010r.

Nakład 2000 egzemplarzy.

Druk: Drukarnia Poligraf, tel. 017 242 69 59

FESTIWAL ZABYTKOWEGO SPRZĘTU POŻARNICZEGO

Odgłosy syren strażackich połączone z efektownymi pokazami z wykorzystaniem zabytkowych sikawek konnych oraz prezentacje nowoczesnych pojazdów pożarniczych można było usłyszeć i obejrzeć w ostatnią niedzielę sierpnia nad zalewem „Czyste”. A wszystko to za sprawą Regionalnego Przeglądu Zabytkowego Sprzętu Gaśniczego. Imprezę pod honorowym patronatem Marszałka Województwa oraz posła Zbigniewa Rynasiewicza po raz drugi zorganizowały władze gminy Grodzisko Dolne.

Dziś już mało kto zdaje sobie sprawę jak dawniej wyglądało gaszenie pożarów. Nie było motopomp, nie mówiąc już o samochodach strażackich. Do akcji jeżdżono wozami cigniętymi przez konie, na których znajdowała się ręczna pompa sikawkowa. O tym jak dawniej wyglądała praca straży pożarnej mogli przekonać się uczestnicy pokazów. Udział w imprezie był niezwykle ciekawym przeżyciem i cieszył się sporym zainteresowaniem. Chociaż przez

W przeglądzie uczestniczyli posłowie: Zbigniew Rynasiewicz i Jan Bury

chwilę można było poczuć się jak nasi pradziadkowie i przenieść się do czasów, gdy ruch ochotniczych straży pożarnych dopiero się formował.

Strażacy zademonstrowali pokazy z użyciem zabytkowych sikawek konnych. Ich posiadaniem mogą pochwalić się tylko nieliczne jednostki. Swoje sikawki zaprezentowali przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych z Czarnej, Markowej, Białobrzeg, Grodziska Dolnego, Grodziska Miasteczka i Zarzecza. Dwie sikawki wystawiło także Przeworskie Muzeum. Pokazy sprawnie

Wójt Gminy i Prezes Zarządu OSP wręczyli wszystkim uczestnikom przeglądu pamiątkowe statuetki

ści zabytkowych sikawek konnych prowadzono naprzemiennie z pokazami nowoczesnych wozów ratowniczo-gaśniczych. Nowoczesne pojazdy pożarnicze wystawiły Komendy PSP z Leżajska, Łańcuta, Rzeszowa, Przeworska i Jarosławia. Strażacy z Nowej Sarzyny i Leżajska zaprezentowali też pokazy działań z zakresu ratownictwa chemicznego.

Nie licząc pokazów sikawek podczas przeglądu rozstrzygnięto także czwartą edycję plebiscytu „Strażacy na medal” organizowanego przez Gazetę Codzienną Nowiny. W tegorocznej edycji tytuł najpopularniejszej jednostki OSP przyznano strażakom z Gogołowa. Z jednostek z naszej gminy najwyżej uplasowała się OSP z Grodziska Dolnego – na 13 miejscu.

W niedzielne popołudnie pokazy w Grodzisku można było obserwować nie tylko na łądzie. Dodatkową atrakcją czekającą na zgromadzonych były pokazy lotnicze. Po raz kolejny niebo nad Grodziskiem przykryły spadochrony. Skoczkowie z Aeroklubu Rzeszowskiego wykonali trzy pokazowe skoki. Wieczorną część programu wypełniły koncerty Orkiestry Dętej oraz zespołów Big Black Band, No Fear i Scalar.

MH

Każdy mógł obejrzeć z bliska jakim sprzętem dysponują jednostki PSP

Pokazy ratownictwa chemicznego

Główną atrakcją przeglądu były pokazy zabytkowego sprzętu pożarniczego

ZNACZENIE I ROLA RODZINY TEMATEM PRZEWODNIM IV REGIONALNEGO KONGRESU MISYJNEGO

Przez trzy dni gmina Grodzisko Dolne należała do misjonarzy. W dniach 20-22 sierpnia odbywał się IV Regionalny Kongres Misyjny zorganizowany przez Stowarzyszenie Misyjno - Charytatywne „Missio Misericordiae”

Nasze Stowarzyszenie powstało w 2004 roku z inicjatywy Misjonarza ojca Zdzisława Grada. Na początku chcieliśmy pomagać ludziom biednym, chorym i wykluczonym społecznie. Była to kwestia najpierw modlitwy. Z czasem w nasze działania zaczęło się włączać coraz więcej osób i zaczęliśmy się rozwijać. Dużym wspar-

Licytacja misyjnych przedmiotów wywołała spore emocje. Jej uczestnicy okazali się bardzo hojni

ciem jest proboszcz parafii w Chałupkach Dębniańskich ksiądz Jan Szczepaniak - mówi Jerzy Gdański, prezes stowarzyszenia.

Stowarzyszenie działa i ma się czym pochwalić. - Jednym z projektów realizowanych przez Stowarzyszenie jest Misyjna Adopcja Serca. Adopcja ta polega na opłaceniu kosztów nauki oraz objęciu ich modlitwą przez rodziców adopcyjnych. Rodzice otrzymują zdjęcie dziecka, podstawowe o nim informacje oraz zazwyczaj raz do roku list od swojego dziecka. Innym projektem, realizowanym przez Stowarzyszenie, jest pomoc ojcu Zdzisławowi w budowie kościoła w stolicy Madagaskaru, Antananarywie. Cały dochód uzyskany z tegorocznego Kongresu, a jest to kwota ponad 6 tys. złotych, przeznaczony jest właśnie na ten cel - dodaje Gdański.

Adoptowanych jest już blisko 850 dzieci, w tym 60 z Papui-Nowej Gwinei. Dzięki temu dzieci mogą się uczyć, zdobywać wykształcenie od podstaw łącznie z wyprawką szkolną. Jak mówi Gdański tam jest kraj nie trzeciego, a czwartego świata. Ludzi nie stać jest na posłanie dzieci do szkół. Dajemy im wędkę, żeby mogli kiedyś tą wędką się posługiwać i łowić w świecie dla siebie coś więcej niż tylko pożywienie. Z roku na rok przybywa też sympatyków, osób, które chcą się angażować. Wielkim wsparciem są sponsorzy, ludzie różnych zawodów i profesji. Tegorocznym tematem przewodnim kongresu była rola rodziny w Kościele. Organizatorzy oraz zaproszeni misjonarze z Chin, Argentyny, Wielkiej Brytanii, Madagaskaru i Włoch, przybliżyli sytuację rodzin katolickich w krajach misyjnych oraz starali się podkreślić znaczenie rodzinnej modlitwy dla misji na całym świecie.

Piątkowe spotkanie rozpoczęła msza św. z homilią misyjną w kościele parafialnym w Chałupkach Dębniańskich. Uczestnicy Kongresu mieli również możliwość rozmowy z ojcem Tomaszem Klinem SI, pracującym w

Swoją obecnością Kongres zaszczylił bp Marian Rojek

Misyjne opowieści wzbudziły wielkie zainteresowanie wśród słuchaczy

O misyjny toporek stoczono prawdziwy bój

Wielkiej Brytanii.

W sobotę, o swoich doświadczeniach misyjnych opowiadał ojciec Krzysztof Kołodyński SVD, który pracuje na Madagaskarze.

Punktem kulminacyjnym kongresu była niedziela. W domu Wiejskim w Grodzisku Nowym można było spróbować potraw pochodzących z krajów misyjnych. Odbyła się również aukcja charytatywna. Najdroższym sprzedanym przedmiotem był toporek wylicytowany

rok wcześniej i ponownie przekazany na aukcję. Tym razem został zlicytowany za 600 zł.

Dla najmłodszych uczestników przewidziano rozmaite gry, zabawy oraz konkursy. Wystąpiła również Orkiestra Dęta z Grodziska Dolnego. Swoją obecnością Kongres zaszczyli Wikariusz Generalny Archidiecezji Przemyskiej, bp Marian Rojek.

RP

BYĆ MISJONARZEM TO PO PROSTU BYĆ CZŁOWIEKIEM OTWARTYM

Rozmowa z ojcem werbistą Krzysztofem Kołodyńskim misjonarzem z Madagaskaru.

Skąd się tutaj ojciec wziął?

Dobre pytanie. Przyjechałem tu z jedynym głównym celem, oprócz tego że wiedziałem, że będzie dużo zabawy i radości, przyjechałem tutaj żeby podziękować. Stałem się „ofiara” adopcji misyjnej. Mój proboszcz Argentyńczyk z którym przyjechałem na tę piękną wyspę powiedział: znajdziecie 100 dzieci, będziemy im pomagać. Dziś mamy 150 dzieci.

Jak długo pracuje ojciec na Madagaskarze?

Od 5 lat na Madagaskarze. Wyjazd poprzedził jeden rok w Afryce Zachodniej a dokładnie w Togo. Tam uczyłem się języka francuskiego. Był on niezbędny do nauki języka malgaskiego jednego z najbardziej popularnych na Madagaskarze.

Czy wraca ojciec na Madagaskar?

Oczywiście że wracam. Trochę przedłużyłem pobyt w Polsce za namową

współbraci, którzy potrzebują tutaj mojej pomocy. Od września będę zaangażowany w animacje misyjną w Polsce. Pomogę robić trochę szumu o misjach. Jest coraz więcej grup misyjnych. Wielu księży diecezjalnych otwiera się na te inicjatywy. Poza tym chcę skorzystać tutaj z czasu, nadrobić wiele rzeczy ponieważ na Madagaskarze czasu jest mało, a o niektórych rzeczach można tylko pomarzyć.

Jak ocenia ojciec ten kongres?

Wcześniej dużo o nim słyszałem. Założycielem jest o. Zdzisław przez którego trafiłem na Madagaskar. Często się widzimy, dzielimy naszą pracą i wspólnie działamy. Mam nadzieję, że wkrótce będziemy razem pracować w stolicy nad otwarciem centrum medialnego. Jest sporo pomysłów więc nie ma strachu.

Czy rozpoczynając swoją ścieżkę misyjną tak sobie ojciec wyobrażał pracę na misjach?

Zupełnie nie, nie było to oczywiście rozczarowanie.

Już w seminarium uczymy się, że być misjonarzem to

po prostu być człowiekiem otwartym. Inaczej się nie da, ponieważ człowiek jest zaskakiwany raz pozytywnie, raz negatywnie. No i można się zestresować.

Z DZIĘKCZYNIENIEM DO STÓP MATKI BOSKIEJ LEŻAJSKIEJ

Starostowie dożynkowi z Laszczyn w procesji z darami

Dożynkowemu korowodowi przewodziła Orkiestra Dęta

Do Leżajskiej Bazyliki zawitało 15 delegacji wieńcowych z Gminy Grodzisko Dolne

Tegoroczne Dożynki Powiatowe, które miały miejsce 12 września br., odbyły się w Leżajsku. W obchodach wzięły udział 33 delegacje wieńcowe z wszystkich gmin powiatu leżajskiego. Gmina Grodzisko Dolne mogła pochwalić się największą spośród uczestniczących ilością wieńców – było ich piętnaście.

Uroczystości rozpoczęły się o godzinie 10.30 uroczystym przemarszem delegacji z wieńcami oraz plonami ziemi spod Domu Pielgrzyma do Bazyliki o.o. Bernardynów w Leżajsku. Pochód prowadziła Orkiestra Dęta z Grodziska Dolnego.

O godz. 11 odprawiona została uroczysta msza dożynkowa, której przewodniczył ks. Bp Marccjan Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej na Ukrainie. Następnie goście mogli podziwiać kunsztownie wykonane wieńce, a także spróbować darów przyniesionych przez starostów. Uroczyste Święto Plonów było zwieńczeniem lokalnych uroczystości dożynkowych, które miały miejsce w każdej gminie powiatu.

Michał Telka

STOWARZYSZENIE PRZEJĘŁO PROWADZENIE SZKOŁY W OPALENISKACH

Po pięknych i słonecznych wakacjach, 1 września rozbrzmiał na nowo szkolny dzwonek. Dzieci i młodzież całego kraju rozpoczęły nowy rok wyężonej pracy i nauki. W wielu placówkach zaszły widoczne zmiany, a liczne remonty oraz usprawnienia mają ułatwić uczniom efektywniejsze przyswajanie wiedzy.

Wraz z pierwszym dzwonkiem zmieniła się również sytuacja Szkoły Podstawowej w Opaleniskach.

„Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Opaleniska, Podlesie, Zmysłówka” z dniem 1 września br. przejęło prowadzenie Szkoły Podstawowej im. gen. Witolda Nowiny-Sawickiego w Opaleniskach. Dotychczas placówkę prowadziła gmina.

W roku szkolnym 2010/2011 oddział przedszkolny liczy odpowiednio: sześciu 5-latków oraz sześciu 6-latków. Uczniowie rozpoczęli naukę w niewielkich, kameralnych oddziałach. Pierwsza klasa liczy 4 dzieci. Najwięcej uczniów (dziewięcioro) podjęło naukę w klasie drugiej.

Wręczając kwiaty wójt życzył powodzenia w bieżącej działalności stowarzyszenia

Klasę III rozpoczęło 8, a IV – 7 dzieci. Klasa V, najmniej liczna, liczy obecnie 3 uczniów, zaś VI – sześcioro. Przedstawiciele grona pedagogicznego zgodnie podkreślają, że w tego typu klasach dzieciom łatwiej o koncentrację, a tym samym - efektywniejszą pracę.

W budynku szkoły uczniowie mają do dyspozycji 6 nowoczesnych klasopracowni, pracownię komputerową, zastępczą halę gimnastyczną, szatnię, sanitariaty oraz dobrze wyposażoną bibliotekę. Wszystkie pomieszczenia zapewniają bezpieczne i higieniczne warunki osobom

przebywającym na terenie placówki.

Dyrektorem szkoły pozostała pani Janina Miś, która wraz z gronem pedagogicznym, liczącym łącznie 14 osób, czuwać będzie nad prawidłowym oraz wszechstronnym rozwojem swoich podopiecznych.

Poza tradycyjnymi przedmiotami nauczonymi w cyklu kształcenia, planowane jest również wprowadzenie w szkole w Opaleniskach zajęć z rytmiki oraz kółka tanecznego, a także innych kółek zainteresowań, które służyć będą rozwijaniu przez uczniów pasji oraz posze-

rzaniu ich horyzontów.

Szkoła Podstawowa w Opaleniskach otrzymała w obecnym roku dofinansowanie w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła”. Wsparcie przeznaczone zostało na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc szkolnego placu zabaw dla najmłodszych uczniów.

Udział w tym, a perspektywnie również w innych projektach oraz programach, otwiera przed placówką szerokie możliwości rozwoju.

Z optymizmem spoglądamy w przyszłość, wypatrując szansy na prężne działanie szkoły przy wsparciu gminy Grodzisko Dolne. „Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Opaleniska, Podlesie, Zmysłówka” dołoży wszelkich starań, aby szkoła, której prowadzenie przejęliśmy, zapisała piękną kartę w dziejach lokalnej edukacji – skomentowała pani Halina Leja, prezes Stowarzyszenia. Pozostaje nam życzyć samych sukcesów na trudnej drodze kształtowania młodych charakterów oraz owocnej pracy i nauki.

Michał Telka

W oczekiwaniu na nowy rok szkolny

GMINA DOBRZE WYKORZYSTUJE PIENIĄDZE UNIJNE

W wielu miejscach naszej gminy kontynuowane są prace przy realizacji kilku istotnych inwestycji. Ich realizacja jest możliwa dzięki środkom zewnętrznym, po które aktywnie sięga samorząd.

Największe zadanie realizowane jest obecnie w Chodaczowie, gdzie prowadzone są prace przy budowie oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej. Przypomnijmy, iż wartość inwestycji wynosi 10,5 mln zł, z czego ponad 7 mln stanowi pozyskana dotacja w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. W Chodaczowie podjęto też prace przy budynku szkoły, który jest docieplany. Placówka zyska także nową elewację. Podobne roboty prowadzone są równocześnie na pozostałych dwóch

Nowy chodnik poprawi stan bezpieczeństwa pieszych

objektach szkolnych: w Grodzisku Dolnym oraz w Laszczynach. Termomodernizacja obiektów szkolnych pochłonie ponad 760 tys. zł. Realizacja inwestycji jest możliwa dzięki dofinansowaniu otrzymanemu z RPO. Do otwarcia nowego budynku wielkimi krokami przygotowuje się Stowarzyszenie z Wólki Grodzkiej. Już niedługo w murach szkoły uczniowie usłyszą pierwszy dzwonek. Będzie to najnowocześniejsza placówka

edukacyjna w gminie. Mówiąc o poprawie warunków, z których korzystają na codzień uczniowie, nie sposób nie wspomnieć o placach zabaw. Rozstrzygnięto kolejny przetarg na budowę szkolnego placu zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”. Nowy plac zabaw powstanie przy Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym. Wykonawca - firma z Jarosławia - z pracami ruszy z początkiem października. W tym roku zakończona zo-

stanie budowa szlaku turystycznego pieszego „Wielkie Grodzisko”. Zrealizowano już pierwszy etap prac. Ułożono chodnik wzdłuż drogi powiatowej od zalewu „Czyste” w kierunku Czerwonej Kapliczki. Kolejny odcinek kładziony jest w Grodzisku Górnym. Jeśli Urząd Marszałkowski pozytywnie rozpatrzy złożony przez gminę wniosek o budowę dalszej części chodnika, to szlak prowadzić będzie do Wólki Grodzkiej. **MH**

Z WIZYTĄ W MYCZKOWCACH

W dniach 4-5 września br. Panie z terenu tutejszej gminy uczestniczące w projekcie „Agroturystyka szansą dla kobiet wiejskich” odwiedziły gospodarstwo agroturystyczne w Myczkowcach w Bieszczadach.

W czasie dwudniowego wyjazdu studyjnego Panie nie tylko zapoznały się z funkcjonowaniem bieszczadzkich gospodarstw agroturystycznych, ale również zwiedziły najczęściej odwiedzane przez turystów miejscowe atrakcje tj. Skansen w Sanoku, Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Caritas” (Centrum Kultury Ekumenicznej, Ogrody Biblijne, mini zoo, stadninę

koni), Zalew Soliński, Zalew Myczkowski. Uczestniczyły również w Nabożeństwie Fatimskim w kaplicy obok cudownego źródła w Zwierzyniu. W drodze powrotnej, pomimo pogarsza-

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚĆ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

jącej się pogody, odwiedziły Arboretum w Bolestraszcach i mogły podziwiać wiele okazów roślin, w większości nie występujących w naszej strefie klimatycznej.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

J.R.

W trakcie wyjazdu Panie podglądały jak prowadzi się agroturystykę w Bieszczadach

PO, RAZ KOLEJNY ZAWALCZYLI O PUCHAR WÓJTA

29 sierpnia br. nad zbiornikiem wodnym „Czyste” odbyła się kolejna edycja zawodów wędkarskich o Puchar Wójta Gminy Grodzisko Dolne, organizowanych przez Koło Wędkarskie nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym.

W chłodny, dżdżysty niedzielny poranek entuzjaści wędkowania zmierzli się w walce o „taaaaką rybę”. Zawody trwały od godziny 6.00 do 10.30, zaś brali w nich udział, poza przedstawicielami miejscowego koła wędkarskiego, także zawodnicy z sąsiednich, zaprzyjaźnionych kół. Puchar Wójta zdobył pan Wawrzyniec Szklarz, na drugiej pozycji uplasował się

Zawody wędkarskie mają swoich stałych bywalców

Krzysztof Szklarz, zaś klasyfikację medalową zamknął Krzysztof Mucha. Rywalizacja przebiegała w miłej, przyjacielskiej atmosferze. Puchary zwycięzcom

wręczył Wójt Gminy Grodzisko Dolne pan Jacek Chmura, gratulując i życząc dalszych sukcesów na niwie wędkarstwa. Zawody zakończył wspólny posiłek.

Zwycięzcom gratulujemy, a wszystkim uczestnikom życzymy powodzenia i pomyślnych połowów!

Andrzej Sigda

„...Gdy myślę Ojczyzna - by zamknąć ją w sobie jak skarb. Pytam wciąż, jak go pomnożyć, jak poszerzyć tę przestrzeń, którą wypełnia.” (Jan Paweł II)

W imieniu mieszkańców Gminy Grodzisko Dolne pragnę podziękować i wyrazić wdzięczność pracownikom Instytutu Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy pod przewodnictwem Redaktora Naukowego, prof. dr hab. Włodzimierza Bonusiaka opracowali monografię dziejów Grodziska.

Dziękuję profesorom: prof. dr hab. Józefowi Półciwarkowi, prof. dr hab. Stanisławowi Grodziskiemu i prof. dr hab. Janowi Gradowi, którzy zawsze podkreślali, że Grodzisko ma bogatą historię i zachęcali do napisania monografii, deklarując gotowość uczestniczenia w jej opracowaniu. Dziękuję panu posłowi Zbigniewowi Rynasiewiczowi, panu wójtowi Jackowi Chmurze i panu Jerzemu Gdańskiemu - Przewodniczącemu Rady Gminy, za inicjatywę i pozyskanie środków finansowych na opracowanie monografii. Dziękuję również pani Katarzynie Mach-Wawrzaszek - Dyrektor Ośrodka Kultury za koordynację pracy zespołu redakcyjnego i przygotowanie tekstu do druku. Wyrażam wdzięczność ks. Antoniemu Pawulowi za umożliwienie profesorom skorzystania z archiwum parafialnego.

Jestem zaszczycony, że wraz z moim kolegą Antonim Fleszarem, dołączyliśmy do grona profesorów i napisaliśmy część historii naszej rodzinnej miejscowości. Monografia dziejów Grodziska pomoże nauczycielom w prowadzeniu edukacji regionalnej w szkołach. Dla młodych ludzi, szukających własnej drogi, losy Grodziszczan - powinny napawać dumą i inspirować do podejmowania trudnych wyzwań. Mieszkańcy Grodziska są znani z poczucia własnej odrębności, opartej na aktywności lokalnej, regionalnej, narodowej i otwartej na inne społeczności. Jestem przekonany, że monografia dziejów Grodziska jest bogatym źródłem wiedzy o naszej „małej ojczyźnie” i przyczyni się do budowania więzi regionalnej.

Bogumił Pempuś

„TWORZENIE JEST PASJĄ, KTÓRA DAJE RADOŚĆ ŻYCIA I CZYNI JE BARWNIJSZYM I CIEKAWSZYM”

13 października br. odbędzie się I Gminne Spotkanie Twórców i Rękodzielników Ludowych, organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym.

Cel imprezy:

- prezentacja i konfrontacja dorobku artystycznego twórców i rękodzielników działających na terenie gminy;
- kultywowanie działalności lokalnych twórców – amatorów w różnych dziedzinach sztuk plastycznych;
- spotkanie integrujące różne grupy zawodowe i społeczne, nawiązanie współpracy, wymiana doświadczeń;

W konkursie uczestniczyć mogą osoby dorosłe – twórcy indywidualni, zainteresowani tą formą działalności. Spotkanie ma formę przeglądu i ekspozycji prezentowanych prac.

Warunki uczestnictwa w spotkaniu:

- wypełnienie karty zgłoszenia i dostarczenie jej do siedziby Organizatora – Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym wraz z eksponowanymi pracami do dnia 6.10.2010 r.
- prace powinny być czytelnie opisane na odwrocie – imię, nazwisko, miejsce zamieszkania oraz tytuł pracy.

Spotkanie odbędzie się w sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym w dniu 13 października br. o godzinie 17.

Dziedziny twórczości obejmują: bukieciarstwo, hafciarstwo, koronkarstwo, rzeźbę w drewnie, poezję ludową, wikliniarstwo, wyroby z wosku, masy solnej, masy papierowej, słomy, siana, malarstwo i grafikę, ikonografię, wyrób biżuterii, ozdób ze sznurka, patchworku oraz wyroby z włóczki (czapki, sweterki, apaszki, dodatki do stroju).

SAMORZĄDOWCY STANĘLI W SZRANKI

Już po raz dziewiąty samorządowcy walczyli o tytuł najlepszej drużyny. W niedzielę 19 września br. na stadionie sportowym w Brzósie Królewskiej odbył się Turniej Sportowo-Rekreacyjny Samorządów Powiatu Leżajskiego o Puchar Starosty Leżajskiego. W zawodach udział wzięli pracownicy administracji samorządowej wraz z rodzinami. Gospodarzem tegorocznych zawodów była Gmina Leżajsk.

Dla uczestników organizatorzy przygotowali szereg atrakcyjnych, a jednocześnie nietypowych konkurencji. Największe emocje towarzyszyły przy układaniu skrzynek w „wieżę” oraz w chodzie na płozach.

Reprezentanci gminy Grodzisko Dolne najlepsi okazali się w dwóch konkurencjach: w rzucie „jajkiem” i niespodziance. W tej ostatniej niezłą jazdę organizatorzy zapewnili vipom. Mieli oni za zadanie pokonać trasę na

Na pierwszy rzut oka rower wyglądał normalnie. Tylko kierownica kręciła się we wszystkie strony

Reprezentacja Gminy Grodzisko Dolne - zdobywcy trzeciego miejsca

specjalnie skonstruowanym rowerze. Zadanie wymagało nie lada umiejętności. Najlepiej z jazdą poradził sobie z-ca wójta naszej gminy.

Towarzysząca zawodnikom rywalizacja szła w parze z dobrą zabawą. W ostatecznej klasyfikacji drużyna gminy Grodzisko Dolne zajęła 3 miejsce, tuż za gminą Leżajsk. Zwyciężyła reprezentacja Starostwa Powiatowego w Leżajsku.

Najlepsi zawodnicy otrzymali pamiątkowe statuetki, a drużyny okazały puchary i dyplomy. **MH**

GRODZISKO W STAREJ FOTOGRAFII

Profesor Franciszek Leja z przyjaciółmi w Grodzisku - archiwum Józef Leja

ORKIESTRA GRAŁA I CZYTAŁA DZIECIOM

Od września w Gminnej Bibliotece Publicznej wznowiono cykl **Wieczorów Głośnego Czytania**. Na pierwsze spotkanie zaproszono pana **Jakuba Magonia, Dyrygenta Orkiestry Dętej z Grodziska Dolnego**.

Jak przystało na dyrygenta, pan Jakub przybył z orkiestrą młodzieżową w składzie: Romek Baj, Aldona Chamik, Kamil Kilian, Ola Maj, Katarzyna Maj, Damian Słysz, Katarzyna Sołek, Weronika Sołek, Dżesika Szklanny, Michał Szklanny, Monika Szklanny, Łukasz Urban, Paweł Wróbel.

Orkiestranci dali prawdziwy popis umiejętności, talentu, pasji. Spotkanie było wyjątkowe, a goście doskonale przygotowani.

Kapelmistrz z zapałem opowiadał o swojej pracy, zaprezentował orkiestrę, następnie opisywał poszczególne

instrumenty. Młodzi muzycy prezentowali ich brzmienie, a Dyrygent czytał wierszyk o przedstawianym instrumencie. Tym sposobem nasi mali czytelnicy dowiedzieli się wiele o budowie instrumentów, technice gry i muzyce. To było mobilne spotkanie. Dzieci miały możliwość dyrygowania orkiestrą, zagrania na prawdziwych

bębnach. Na koniec w rytm granej przez orkiestrę muzyki maszerowały między regałami.

Zaproszeni goście, Dyrygent i muzycy to młodzi, zdolni ludzie z pasją. Nastoletni muzycy mówią o sobie żartobliwie, że są „orkiestrą nadętą”, ale na próżno szukać w nich zarozumiałości czy zadufania. Zauroczyli nas

wszystkich swoim występem, nie tylko dzieci były zafascynowane... Podziwiamy zdolności, zapał, przygotowanie, profesjonalizm... Nic więc dziwnego, że prawie każdy z uczestników spotkania wyraził chęć wstąpienia do orkiestry.

Dziękujemy panu Jakubowi i Orkiestrze Młodzieżowej za występ. Czytelnikom i ich opiekunom dziękujemy za przybycie na spotkanie. Na następne zapraszamy za miesiąc. **RC**

Spotkanie z Orkiestrą wywołało spore emocje i zainteresowanie wśród dzieci

WAKACYJNY TURNUS PODOPIECZNYCH ORW

W drugiej połowie sierpnia tego roku Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym zorganizowało turnus rehabilitacyjny dla swoich podopiecznych. Odbył się on w Mielnie i trwał dwa tygodnie.

Poza codziennymi wyjściami na plażę w celach rekreacyjnych, nasi wychowankowie wraz z opiekunami korzystali ze specjalistycznych zabiegów rehabilitacyjnych, które miały na celu poprawę ich stanu zdrowia.

Podczas pobytu w Mielnie Stowarzyszenie zorganizowało kilka wycieczek. Naj-

Wyjazd był czasem odpoczynku i rehabilitacji

miej wszyscy wspominają wyjazd do Kołobrzegu i rejs statkiem po pełnym morzu. Uczestnicy wycieczki zwiedzili również miasto i muzeum Wojska Polskiego.

Pogoda dopisała więc wszyscy byli w świetnych nastrojach. Mamy nadzieję, że za rok turnus będzie równie udany.

Grzegorz Smędra

MAŁA AKADEMIA

Pod takim tytułem Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Laszczynach realizuje 3 letni projekt dofinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W roku szkolnym 2009/2010 w projekcie wzięło udział 20 dzieci w wieku 3–6 lat, które były objęte wychowaniem przedszkolnym i uczestniczyły w zajęciach dziesięciogodzinne oddziału przedszkolnego. W tym czasie odbywały się także dodatkowe zajęcia tj. język angielski, rytmika, kółko taneczne i zajęcia specjalistyczne z logopedii.

Doposażono salę zajęć w zabawki, pomoce naukowe i zakupiono stroje do tańców.

Dzieci korzystały z wyżywienia w formie obiadu i podwieczorka. Wszystkie brały udział w gminnym konkursie plastycznym „Barwy jesieni”. Otrzymały nagrody i oglądały przedstawienie pt. „Brzydkie kaczątko”. Dzień Babci i Dziadka uświetniły tańcami, piosenką i przedstawieniem „Jasełka”.

Dzieci brały także udział w wyjazdach edukacyjnych do Rzeszowa, Leżajska i Przychojca. W Rzeszowie uczestniczyły w audycji muzycznej pt. „Poznaj instrumenty muzyczne” przygotowanej przez pracowników filharmonii. Potem bawiły się w sali zabaw Fantazja.

Wiosną pojechały do muzeum w Leżajsku gdzie obejrzały dwie wystawy. „Polska Marynarka wojenna w czasie II wojny światowej” zawierała wiele eksponatów,

Maluchy miały możliwość wcielenia się w różne postacie z bajek

m.in. fragmenty umundurowania i uzbrojenia, modele okrętów.

Druga wystawa „Zabawkarstwo Leżajskie” poświęcona była tradycji wyrobu zabawek drewnianych i przedmiotów codziennego użytku sięgającej na Leżajszczyźnie XVIII wieku.

W tym samym dniu uczestnicy projektu zwiedzili gospodarstwo agroturystyczne

„Pod Lipą” w Przychojcu, gdzie czekało na nich szereg licznych atrakcji. Między innymi uczestniczyły w przejażdżce wozem zaprzężonym w dwa konie i nawet same powoziły. Zobaczyły też dawne narzędzia rolnicze, zwierzęta domowe, zaprawiały się w pasieniu kóz, jechały na kucyku i obejrzały kuźnię. Mogły przebrać się za dowolną bajkową postać. Były również w odwiedzinach u Baby Jagi. Nie zabrakło również czasu, aby upiec i zjeść kiełbaskę.

Na koniec roku szkolnego dzieci wystąpiły z przedstawieniem pt. „Wyprawa na wakacje”. Przy gromkich brawach rodziców, dyrekcji i nauczycieli pożegnali się i wyruszyli na zasłużony wakacyjny wypoczynek by w nowym roku szkolnym znów z radością powitać przedszkole. Projekt „Mała akademia” jest w dalszym ciągu kontynuowany.

A.C.

Dzieci mogły zobaczyć jakich narzędzi używali dawniej ich dziadkowie

Organizatorzy II Regionalnego Przeglądu Zabytkowego Sprzętu Gaśniczego składają serdeczne podziękowania sponsorom, którzy wsparli imprezę:

- Starostwo Powiatowe w Leżajsku
- Grupa Żywiec S.A. Browar w Leżajsku
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Grodzisku Dolnym
- Spółdzielnia Usług Drogowo-Rolniczych w Grodzisku Dolnym
- Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku
- Kazimierz Pytel – bar CARLOS
- P.H.U. Grzegorz Zygmunt

BEZPIECZNE GRZYBOBRANIE

Popularne powiedzenie mówi, że: „Wszystkie grzyby są jadalne, ale niektóre tylko raz”.

We wrześniu rozpoczął się dla grzybiarzy sezon obfitych zbiorów. Świeżo zebrane lub suszone grzyby nadają niepowtarzalny smak i aromat wielu potrawom, stąd mają już stałe miejsce w naszej tradycji kulinarnej, a już żadna Wigilia nie może odbyć się bez ich choćby symbolicznego udziału. Doświadczeni zbieracze z łatwością odróżnią jadalny grzyb od trującego, ci mniej obeznani z grzybami powinni ze sobą nosić leksykon lub atlas, w którym podane są wraz ze zdjęciami wszystkie gatunki spotykane w polskich lasach. Niestety nadal występują zatrucia grzybami choć już nie tyle co dawniej. Oczywiście wynika to z braku wiedzy o grzybach lub zbytnej pewności co do swojej wiedzy o grzybach.

Podczas grzybobrania należy pamiętać, aby zbierać okazy jędrne i zdrowe. Stare grzyby są najczęściej namoknięte, gąbczaste i robaczywe. **Jeśli masz jakakolwiek wątpliwość co do napotkanego okazu, lepiej go zostaw w lesie!**

O pojawianiu się grzybów decydują wilgotność podłoża i powietrza oraz jego temperatura. Układ tych czynników jest oczywiście zależny od pory roku i klimatu danego terenu. Dla większości gatunków do rozwoju owocników niezbędna jest wysoka wilgotność powietrza, dlatego w okresach gdy podłoże i powietrze są suche, trudno znaleźć grzyby. Pozostałe czynniki - temperatura powietrza i pora roku - warunkują to, jaki gatunek można spotkać. Warto poznać miejsca, które upodobały sobie

różne gatunki grzybów:

- w lasach sosnowych porośniętych mchem można znaleźć prawdziwka, podgrzybka brunatnego i kilka gatunków maślaków,
  - w młodnikach sosnowych rosną maślaki sitarze i maślaki zwyczajne,
  - w wilgotnych lasach sosnowych o dnie pokrytym grubą warstwą mchu występują jadalna i smaczna płachetka kołpakowata oraz gołąbek jadalny,
  - pod sosnami, zwłaszcza na piaskach, można znaleźć jadalne i bardzo cenione gąski zielonki, wodnicę późną i brązowego maślaka zwyczajnego,
  - w pobliżu modrzewi rośnie zabarwiony maślak żółty.
- Zbieranie grzybów to czysta przyjemność. W lesie odrywamy się od codziennej rutyny, ruszamy się ćwicząc mięśnie i spalając kalorie. Oddychamy świeżym, nieskażonym powietrzem, wyciszamy się. Trzeba jednak wiedzieć, jak zbierać grzyby. Nieumiejętne zbieranie może doprowadzić do wyginięcia tych skarbów natury, bez których lasy nie mogą istnieć. Dobry grzybiarz powinien przestrzegać kilku zasad:
- grzyby z podłoża wyjmujemy poprzez delikatne wykręcanie lub wycinanie nożem. Nie należy ich brutalnie wyrzywać - powoduje to uszkodzenie delikatnej grzybni,
  - nie wolno rozgarniać ściółki w poszukiwaniu młodych osobników - promienie słoneczne są zabójcze dla grzybni,
  - nie wolno niszczyć starych grzybów jadalnych - rozsiewają zarodniki służące do rozmnażania,
  - nie wolno niszczyć grzybów niejadalnych, trujących - wiele z nich żyje w symbiozie z różnymi gatunkami drzew i krzewów, umożliwia-

jąc im prawidłowy rozwój,

- nie wolno zbierać grzybów będących pod ochroną gatunkową.

O zaletach grzybów nie da się długo pisać. Zbierane są głównie dla walorów smakowych i aromatycznych, właściwie nie mają wartości odżywczych. Stanowią one przede wszystkim doskonałą przyprawę pobudzającą apetyt. W świeżych grzybach zawartość białka to 3 – 5%, ale nie jest ono w 100% przyswajalne. Węglowodany to 4 – 6%, tłuszcz to 0,2 - 0,4%. Inne składniki mineralne to potas i fosfor, poza tym sporo żelaza. Grzyby zawierają również niewielkie ilości witamin B1 i B2. Choć grzyby nie zawierają witaminy A, to rydze i kurki zawierają sporo karotenu, który ulega przemianie w tą witaminę w organizmie człowieka. Oprócz wymienionych związków odżywczych grzyby gromadzą różnego rodzaju substancje szkodliwe. W zależności od gatunku pobierają znacznie więcej niż rośliny zielone metali ciężkich, takich jak: rtęć, ołów oraz kadm i gromadzą je w swoich owocnikach. Pierwiastki te jako mikroelementy są niezbędne człowiekowi w bardzo małych ilościach, natomiast w dużych dawkach są szkodliwe dla zdrowia, a nawet trujące. Zatrucia, a nawet śmierć, mogą wywołać zawarte w grzybach substancje szkodliwe (muskaryna czy kwas helvellowy). Zaszkodzić mogą także grzyby jadalne (nawet te najlepsze) jeśli będą zepsute lub źle przechowywane. Grzyby nie powinny być spożywane w większej ilości niż 250 g tygodniowo i nie zaleca się podawać je dzieciom do 10-tego roku życia. Pomysł, że grzyby po zalaniu wrzątkiem lub po obgotowaniu przestaną być trujące jest zły. Większość truczyn nie rozpuszcza się w wodzie więc obgotowanie nie chroni przed zatruciem! Nie należy jednak wpadać w panikę - aby zatruć się jadalnymi grzybami należałoby zjeść ich na prawdę duże ilości, a przecież najczęściej wykorzystuje się je jako dodatek niż podstawę dziennego pożywienia.

Większość grzybów jadalnych nie nadaje się do dłuższego przechowywania i szybko psuje się. Żeby ustrzec się tego, trzeba je jak najszybciej przerobić na przetwory lub przygotować potrawy. W warunkach domowych musimy ograniczyć się do najprostszych ale i skutecznych metod konserwowania. Możemy więc grzyby: suszyć, solić, kwasować, marynować, proszkować, mrozić.

Sezon grzybowy trwa, więc możemy przygotować smaczne potrawy ze świeżych grzybów, które można poddać wielu obróbkom termicznym: smażyć, gotować, dusić i zapiekać. Oto kilka propozycji prostych a zarazem wyśmienitych dań grzybowych.

Żurek ze świeżymi grzybami

Składniki: 1,5 szklanki żuru naturalnego (zamiast kisić, najlepiej kupić gotowy) 1,5 l bulionu (gotowy wywar mięsno-warzywny) 0,5 kg borowików (mogą być mieszane: borowiki, koźlaki, podgrzybki i kurki), 1 listek laurowy, 3 ziarna ziela angielskiego, 6 ziaren pieprzu, 1 cebula, 15 dkg wędzonego boczku, 0,5 kg ziemniaków, 0,5 szklanki śmietany.

Wykonanie:

1. Oczyszczone i umyte grzyby pokroić w paski i wrzucić na wrzącą wodę gotować 10 min., odlać na sito i przelać gorącą wodą.

2. Do bulionu wrzucić listek laurowy, ziele angielskie i pieprz.
3. Włożyć grzyby i pokrojone w kostkę ziemniaki - gotować.
4. Kiedy ziemniaki będą miękkie, wlać żur (nie wcześniej, bo pozostaną twarde pod wpływem kwasu).
5. Wędzony boczek pokroić w kostkę, zesmażyć i dodać pokrojoną cebulę. Przyrumienić i wrzucić do zupy.
6. Zdjąć z ognia, doprawić śmietaną.

Paszтет grzybowy

Składniki: 0,5 kg maślaków, 1 bułka kajzerka, 1 cebula, 1 jajko, sól, pieprz.

Wykonanie:

1. Oczyszczone maślaki (usunąć śluzową skórę z kapeluszy) krótko umyć i wrzucić na wrzątek na 2-3 minuty.
2. Bułkę namoczyć, cebulę upiec na ogniu w łupinie (w drodze wyjątku może być w kuchence mikrofalowej).
3. Grzyby zemleć w maszynce do mięsa razem z lekko odciśniętą bułką i upieczoną cebulą. Wymieszać z solą i pieprzem.
4. Masę włożyć do foremki posmarowanej masłem i wysypanej tartą bułką. Piec przez 30 min. w temp. 170. Podawać gorący z ziemniakami purée i zieloną sałata z śmietaną.

Gołąbek leniwej gospodyni

Składniki: 0,25 dkg mięsa mielonego 1 jajko, 1 cebula, 2 łyżki tartej bułki, 0,5 szklanki wody, 1 kg grzybów leśnych, 2 łyżki masła, 1 łyżka mąki, 2 szklanki mleka, 200 ml gęstej śmietany, sól, pieprz, 1-1,5 l gotowego bulionu grzybowego.

Wykonanie:

1. Kapustę obrać z wierzchnich liści, wyciąć głąb, włożyć do garnka z wrzącą

osoloną wodą, przykryć pokrywką i gotować na wolnym ogniu 15 min.

2. Kapustę wyjąć, odcedzić i ostudzić.

3. Po ostudzeniu rozdzielić liście i z każdego odciąć zgrubiały nerw.

Przygotować farsz:

1. Grzyby namoczyć, ugotować i pokroić w cienkie paseczki. Wywar zachować.
2. Kaszę ugotować w osolonej wodzie zgodnie z instrukcją na opakowaniu.
3. Słoninę drobno pokroić, zesmażyć, dodać cebulę, zrumienić.
4. Kaszę wymieszać ze skwarkami, przyrumienioną cebulą, grzybami, dodać jajko, sól i pieprz.
5. W naczyniu do zapiekania układać warstwami: liście kapusty, farsz z kaszy, liście kapusty, i znowu farsz, aż do wyczerpania składników. Całość powinna być przykryta liśćmi kapusty.
6. Zalać gołąbek bulionem przygotowanym z kostki bulionowej z dodatkiem wcześniej otrzymanego wywaru grzybowego i piec w piekarniku 1 godz. w temp. 170°. Po wyjęciu z piekarnika dzielić na porcje, każdą polać stopioną słoninką ze skwarkami i posypać świeżo zmielonym pieprzem. Podawać z dobrym piwem.

GRZYBY MARYNOWANE

Kurki w słodkiej marynacie

Składniki: 1 kg kurek, łyżeczka soli, 10 dag drobnych cebulek, 5dag cukru, pół łyżeczki ziaren pieprzu, kilka listków laurowych, szkl. octu owocowego.

Wykonanie: kurki umyć, osuszyć, wrzucić do rondla, osolic i dusić ok. 30 min. Pod koniec duszenia dodać obrane cebulki. Ocet zagotować z cukrem i przyprawami. Zalać grzyby. Ułożyć je w wygotowanych lub wypra-

zonych słoikach, zakręcić nakrętkami. Pasteryzować 10-15 min. w temp. 100°C.

Grzyby w marynacie

Składniki: 1 kg grzybów, 10 dag cebuli, po pół łyżeczki pieprzu i ziele angielskiego, szczypta imbiru, 4 listki laurowe, 2 łyżeczki cukru, 1,5 łyżeczki soli, pół szklanki octu, szklanka wody.

Wykonanie: grzyby umyć,

Z PORADNIKA GRZYBIARZA: JAK BEZPIECZNIE ZBIERAĆ I PRZECHOWYWAĆ GRZYBY, ABY NIE ZASZKODZIŁY ZDROWIU LUDZI

- Zbieraj grzyby tylko te, które znasz.
- Zbieraj tylko grzyby o wykształconych owocnikach. W przypadku niewyrośniętych (małych) łatwiej pomylić grzyba jadalnego z trującym.
- Unikaj zbierania grzybów blaszkowych. Wśród nich znajduje się trujący muchomor sromotnikowy, którego łatwo pomylić z pieczarką lub gołąbkim. Dlatego bezpieczniej jest zbierać grzyby rurkowe.
- Unikaj błędnych metod rozpoznawania gatunków trujących (zabarwienie cebuli podczas gotowania, ciemnienie srebrnej łyżeczki, gorzki smak – gatunki śmiertelnie trujące np. Amanita phalloides, Amanita verna mają przyjemny, słodkawy smak)
- Zbierając grzyby korzystaj z najnowszych wydań atlasów grzybów. Rozwój nauki pozwala wykryć substancje szkodliwe dla człowieka w grzybach, które do tej pory były uważane za zupełnie nieszkodliwe.
- Zbieraj grzyby do przewiewnych koszy lub łubianek. Torby i worki plastikowe są nieodpowiednie, ponieważ grzyby łatwo się w nich zaparzą, łamią i kruszą.
- Nie zbieraj owocników bardzo starych i zaczerwionych

maślaki obrać ze skórki. Włożyć do wrzącej wody. Ugotować, odcedzić. Cebulę pokrajać w półplasterki. Wodę zagotować z octem i przyprawami. Odcedzone grzyby ułożyć w wyprażonych słojach, zalać przygotowaną zalewą, zamknąć, pasteryzować 10-15 min. w temp. 100°C.

**Renata Mazurek
ZD Leżajsk**

(zrobaczywiałych). Są one szkodliwe dla zdrowia i lepiej, ażeby wysiały zarodniki.

- Nie niszczy grzybów niejadalnych i trujących, gdyż stanowią one ważną część leśnego ekosystemu.

- Zbieraj grzyby wykręcając je delikatnie z podłoża tak, aby nie uszkodzić grzybni.

- Nie zbieraj grzybów w okolicach o skupisku odpadów tj. przy zakładach produkcyjnych, jak również rosnących w rowach lub na skraju lasu, przy drogach o dużym natężeniu ruchu - grzyby wchłaniają ze swego otoczenia metale ciężkie i inne zanieczyszczenia.

- Pamiętaj, że grzyby to produkty spożywcze łatwo psujące się.

- Nie jedz surowych grzybów. Niedogotowane lub zupełnie surowe grzyby mogą zawierać niebezpieczne toksyny.

Nie podawaj grzybów dzieciom (nawet do 10 roku życia), gdyż są one ciężkostrawne, długo zalegają w żołądku i mogą powodować nieżyt żołądkowo – jelitowy.

W przypadku wystąpienia nudności, bólów brzucha, biegunki, podwyższonej temperatury, po spożyciu grzybów, należy wywołać wymioty i jak najszybciej zgłosić się do lekarza. Pamiętajmy, że przy zatruciach muchomorem sromotnikowym występuje faza pozornej poprawy, po której stan chorego gwałtownie się pogarsza. Wezwany w porę lekarz może uratować mu życie.

GRODZISKO - LEKCJA W SZKOLE PRZEMIJANIA

W wykrywaniu Żydów pomagał Niemcom niejaki Brzeźnikowski – był również wysiedleńcem z wielkopolski i przynosił tej wsi tylko hańbę. Rodzice bali się go od początku, gdy wyszło na jaw do czego jest zdolny. W naszym domu brzydziliśmy się nawet wymawiać jego nazwisko i nazywaliśmy go panem B. Pan B. współpracował z Niemcami i ochoczo węszył wszędzie i donosił Niemcom o ukrytych kryjówkach.

Nigdy nie zapomnę tego straszego widoku, kiedy gościńcem jechał drabiniasty wóz, na nim trupy dzieci, a z tyłu wozu przywiązany szedł ojciec lub matka tych trupów. Makabryczny pochód przez wieś był po to, aby przstraszyć ludzi, gdyby mieli ochotę pomagać Żydom. Na końcu – szło dwóch uzbrojonych Niemców i pan B. z dumnie podniesioną głową.

Podobno była to liczna rodzina, która ukrywała się na strychu starej, drewnianej i opuszczonej już szkoły, usytuowanej na początku wsi – naprzeciw zabudowań starego dworu. We wsi ludzie mówili, że złapani przez pana B. Żydz dawali mu złoto, żeby im darował życie – on zaś zabierał złoto, a i tak donosił Niemcom.

Aż dosięgło nieszczęście pana B. – zmarł mu mały synek na jakąś chorobę. Byłam razem z innymi dziećmi na pogrzebie tego dziecka. Rozpacz pana B. nie miała granic – leżąc na ziemi obejmował trumienkę synka i nie pozwalał jej wpuścić do grobu. I płakał na cały głos. Gdy wzruszona opowiadałam potem mamie co widziałam na cmentarzu

i jak bardzo płakał pan B. – mama wysłuchała mnie spokojnie i tylko powiedziała – komediant.

W Grodzisku żyliśmy w strachu i w wielkiej pogardzie dla niemieckiego okupanta. Gdy trwały oblawy na Żydów mama pilnowała szczególnie mnie i nie pozwalała oddalać się od domu, ponieważ miałam ciemne włosy i karnację i mogliby mnie wziąć za Żydówkę.

Ale poznaliśmy również inne oblicze Niemców. Pamiętam okres, kiedy oddziały wojsk niemieckich przez jakiś czas kwaterowały we wsi – w drodze na front wschodni. To byli dobrzy Niemcy, a nam dzieciom nawet raz dali czekoladę. Do nas lubił przychodzić taki uśmiechnięty niemiecki żołnierz. Mamie pokazywał zdjęcia swoich dzieci i przynosił pyszną grochówkę za to, że mu mama cerowała skarpety. Przychodził też pewnie dlatego, bo mógł sobie z nią pogadać. Ich oddział pancerny jednak musiał za niedługo opuścić wioskę, żeby zrobić miejsce następnym. Potem, gdy wojska przemaszerowały, było nam nawet ich żal – szykowali się przecież na straszne bitwy z Rosjanami. I znowu nastąpiła zima a z nią – mrozy i śnieg powyżej mojej głowy. Cała nasza czwórka dzieci wyrosła z butów i mieliśmy tylko taką większą jedną parę – dyżurną na zmianę.

Właściwie to drewniaki – nie wiem, kto nam je podarował. A biegać boso po śniegu, jak innym dzieciom, też nam nie pozwalano. Więc ten śniegowy okres był dla nas bardzo uciążliwy.

W święta Bożego Narodzenia rodzice starali się,

aby nam tę gwiazdkę umilić. Trudności największe były z choinką i ojciec zdecydował, że w tym roku jej nie będzie. A jednak była dzięki Irenie i Jurkowi, którzy pomimo zakazu – przynieśli małego chojraka, któremu gdzieś pod śniegiem wykarczowali nożem kuchennym. Wszyscy wzruszyliśmy się do łez i nawet ojciec się nie gniewał. Oczywiście ta choinka niczym nie przypominała tej sprzed wojny – wspaniałej, błyszczącej i do sufitu, którą ojciec tylko ubierał, bo nikt inny nie był w stanie. Ale tą w Grodzisku zdobyto z takim poświęceniem, że stała się dla nas najmiłą z choinek.

Był we wsi zwyczaj, że przebrani kolędnicy chodzili od domu do domu i śpiewali różne przyśpiewki. Pod naszymi drzwiami śpiewali jakoś tak... jak bydziecie kolyndować, bydzie wom się Hania za piecem chować... Już innych kolęd z Grodziska nie pamiętam, a znałam ich wiele.

Pewnego wieczoru ojciec powiedział nam, że dzisiaj pójdziemy spać do Kosiorów, bo mama się źle poczuła i przyjedzie w nocy lekarz.

Chociaż żałowałam mamy, ucieszyłam się możliwością spania w domu Kosiorów. Ich dom był ładny, bogatszy i cieplejszy, no i zawsze coś innego w tym naszym życiu codziennym się działo.

Położyli nas na siennikach obok siebie, wygodnie, ale bałam się, że nieprędko będę mogła prędko zasnąć. Irena też była bardzo ożywiona – a Jerzy udawał, że wie o czymś, czego my nie wiemy i że w ogóle jesteśmy nie mądre. Rano ojciec przyprowadził nas do

naszej chaty i zobaczyliśmy maleńkie dziecko leżące w łóżku obok naszej mamy, a ojciec powiedział, że mamy jeszcze jednego braciszka. Największe zdumienie wyrażała Irena – chciała wszystko wiedzieć, skąd i jak się on znalazł w naszym domu.

Jakaś kobieta, która była przy mamie mówiła dużo o bocianie, o kominie – mama i tata uśmiechali się – a Jerzy mi szeptał, że to wszystko bajki, ale nie wiedział dlaczego, nie chciał powiedzieć.

Wkrótce powstał problem – jakie dać braciszкови imię? Ja chciałam, żeby nazywać go Janem, bo takie imię miał wujek Janek – brat mojej mamy, którego bardzo kochałam. Pozostałe rodzeństwo chciało mieć Leszka, a ojciec twierdził, że urodził się 12 grudnia w Arkadiusza i powinien mieć imię, które sobie przyniósł. Po dłuższych dyskusjach zapadła zgoda, nazwaliśmy go: Arkadiusz, Jan, Lech, ale wołaliśmy na niego - Lesiu.

Mama była bardzo osłabiona, a jeszcze musiała go karmić. Przychodziła do nas, żeby nam pomagać Balbina - taka stara panna, samotna. W lecie spała u nas na strychu – może miała daleko do swojego domu?

Po kilku miesiącach mama już nie mogła karmić Leszka, bo wpadła w anemię i lekarz jej kategorycznie zabronił. Mama musiała mieć anemię – skoro z nas wszystkich najgorzej się odżywiła. Na przykład nasze kromki chleba polewała łyżeczką mleka i posypywała cukrem, a sama jadła tylko chleb, bo cukier oszczędzała, a nam mówiła, że cukru nie lubi. Jak można cukru nie lubić? Ciągłe go brakowało, z przydziału była tylko sacharyna. **cdn...**

OFERTY GMINNE - WYNAJEM LOKALU

Wynajem lokalu w budynku remizy OSP w Podlesiu o powierzchni 92 m² z przeznaczeniem na działalność handlową (sklep).

Lokalizacja

Lokal w budynku remizy OSP, położonym w Podlesiu, przy drodze powiatowej nr 1269R relacji Zmysłówka – Grodzisko Dolne.

Przedmiot przetargu

Do wynajmu wchodzi następujące pomieszczenia:

- sala taneczna - 82.00 m²
- magazyn - 10.00 m²

Lokal wymaga przeprowadzenia remontu:

- wykonanie pomieszczenia socjalnego i sanitariatów

Istnieje możliwość wynajęcia mniejszej powierzchni sali tanecznej. Lokal wyposażony w przyłącz energii elektrycznej i wody. Budynek remizy stanowi własność Gminy Grodzisko Dolne. Posiada urzędową księgę wieczystą nr 25 608 w Sądzie Rejonowym w Leżajsku.

Umowa na najem lokalu zostanie zawarta na okres 10 lat, a najemca zostanie wybrany w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego.

Lokal wymaga przeprowadzenia remontu:

- czyszczenia i malowania podłogi w sali tanecznej,
- wymiany drzwi wejściowych i części drzwi wewnętrznych,
- wymiany okien,
- remont sanitariatów.

Cena wywoławcza miesięcznego czynszu najmu wynosi - 686 zł brutto

I przetarg pisemny nieograniczony odbędzie się w dniu 5 października 2010 roku o godz.10.00 w Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne (pokój nr 14).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłata wadium gotówką lub obligacjami Skarbu Państwa w wysokości 20% ceny wywoławczej, najpóźniej do 30 września 2010r. w kasie Urzędu Gminy do godz.13.30 oraz złożenie pisemnej oferty w zamkniętej kopercie z dopiskiem „przetarg pisemny nieograniczony na wynajem lokalu w budynku remizy OSP w Podlesiu” najpóźniej do dnia 30 września 2010r. w pokoju nr 1 w Urzędzie Gminy do godz.13.30.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne (pokój nr 14) w godz. 8-15 telefon (17) 242-82-65, 243-60-03 wew. 241.

**Gminna Biblioteka Publiczna
ogłasza konkurs na**

„NAJBOGATSZĄ KOLEKCJĘ OBRAZKÓW PRYMICYJNYCH KSIĘŻY RODAKÓW”

REGULAMIN KONKURSU:

Uczestnicy: Mieszkańcy Gminy Grodzisko Dolne

Termin składania prac: do 30. 10. 2010r. w Gminnej Bibliotece Publicznej
Zadaniem każdego uczestnika jest przedstawienie jak największej liczby obrazków z Prymicji księży- rodaków. Zestaw obrazków należy opisać swoimi danymi (imię nazwisko, adres, telefon). Mile widziane obrazki prymicyjne zgromadzone przez jedną rodzinę.

PODSUMOWANIE KONKURSU:

1. Wyboru prac dokona niezależna Komisja.
2. Prace oceniane będą po względem wieku oraz ilości obrazków.
3. Podstawą prezentacji ma być zbiór obrazków z Prymicji księży pochodzących z Ziemi Grodziskiej (mile widziane jak najstarsze). Każde zgłoszenie powinno zawierać informacje dotyczące prezentowanych pamiątek, (nazwisko kapłana i rok). Objaśnienia obrazków należy dołączyć na kartce wraz ze swoimi danymi.
4. Trzy najlepsze kolekcje zostaną nagrodzone cennymi albumami i gadżetami z logo Gminy Grodzisko Dolne. Kolejni laureaci otrzymają nagrody książkowe, ufundowane przez dyrektor biblioteki .
5. Nagrodzone prace będą zaprezentowane na wystawie pokonkursowej oraz na stronie internetowej Gminy.

KSIĄŻKA NA TELEFON

Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym informuje o wprowadzeniu nowej usługi – „Książka na telefon”. Z usługi mogą korzystać mieszkańcy Gminy Grodzisko Dolne, którzy ze względu na stan zdrowia, wiek, stopień niepełnosprawności, mają problem z dotarciem do placówek bibliotecznych.

Usługa dostawy książek jest bezpłatna.

Książki można zamawiać pod numerem telefonu (17) 243 60 37. Książki będą dostarczane do domów czytelników przez pracowników GBP raz w miesiącu (w pierwszym tygodniu miesiąca). Pracownicy Biblioteki na prośbę Czytelnika udzielają informacji o książkach i pomagają w doborze lektury.

GRODZISKO GÓRNE k/ STACJI PALIW

NOWA PROMOCJA!

**TERAZ ZA BADANIE
TECHNICZNE DAJEMY**

**5L PALIWA (8L GAZU)
LUB 30 zł RABATU NA USŁUGĘ
(OFERTA WAŻNA DO ODWOŁANIA)**

STACJA KONTROLI

CAR-TEST^{-plus}

I OBSŁUGI POJAZDÓW

**w GRODZISKU GÓRNYM 223B
/k STACJI PALIW**

BADANIA TECHNICZNE wszystkie typy do 3,5 t

AUTO SERWIS wszystkie marki i busy

CZĘŚCI SAMOCHODOWE 4 dostawy dziennie
wszystkie marki

SERWIS OPON

OBSŁUGA KLIMATYZACJI

TEL. 17 243 67 78

ZAPRASZAMY TEŻ DO NASZYCH:

**STACJI KONTROLI
POJAZDÓW
w SIENIAWIE**

**STACJI KONTROLI
I OBSŁUGI POJAZDÓW
w KAŃCZUDZE**

ZODIAK PIZZA

	Ø22	Ø30	Ø36
1. MARGHERITA sos, ser, oregano	9,00	12,00	16,50
2. SALAMI sos, ser, salami, czosnek, oregano	9,50	13,00	18,50
3. TUNA sos, ser, tuńczyk, pomidor, papryka, oregano	9,50	13,00	18,50
4. WŁOSKA sos, ser, szynka, papryka, czosnek, oregano	9,50	13,50	19,00
5. MEKSYKAŃSKA sos, ser, boczek, papryka, kukurydza, oliwki, chilli, oregano	11,00	15,50	19,50
6. ZODIAK sos, ser, pieczarki, szynka, papryka, oliwki, czosnek, oregano	11,00	15,50	19,50
7. GRECKA sos, ser, szynka, tuńczyk, pieczarki, papryka, oliwki, cebula, czosnek, oregano	12,00	17,00	21,00
8. WEGETARIAŃSKA sos, ser, pieczarki, pomidor, papryka, kukurydza, ogórek, cebula, czosnek, oregano	11,50	16,00	20,00
9. TRIO sos, ser, pieczarki, papryka, cebula, oregano, 1/3 szynka, 1/3 boczek, 1/3 salami, oregano	11,50	16,00	20,00
10. VERONA sos, ser, szynka, boczek, kukurydza, papryka, oliwki, czosnek, oregano	12,00	16,50	20,50
11. HAWANA sos, ser, szynka, ananas, curry	10,50	15,00	19,00
12. CHICKEN sos, ser, kurczak, pieczarki, pomidor, ogórek, curry	13,00	17,50	22,00
13. FRUITI DI MARE sos, ser, szynka, małże, krewetki, ośmiorniczki, pomidor, oliwki, oregano	12,50	17,00	20,50
14. ORTEGA sos, ser, szynka, salami, pieczarki, papryka, cebula, czosnek, oregano	11,50	17,00	21,50
15. RITA sos, ser, szynka, pieczarki, cebula, oregano	11,00	15,50	19,00
16. WIEJSKA sos, ser, kiełbasa, pieczarki, papryka, cebula, oregano	11,50	16,00	19,50
17. FARMERSKA sos, ser, boczek, pieczarki, kukurydza, cebula, oregano	10,50	15,00	18,50
18. MIEŚNA sos, ser, kiełbasa, salami, szynka, pieczarki, papryka, cebula, oregano	12,00	18,00	24,00
19. PIECZARKOWA sos, ser, 2x pieczarki, kukurydza, cebula, czosnek, oregano	10,50	15,50	20,00
20. POLSKA sos, ser, boczek, pomidor, ogórek, kukurydza, cebula, czosnek, oregano	11,00	16,00	20,50
21. PEPERONI sos, ser, salami, papryka, papryka peperoni, oliwki, cebula, czosnek, oregano	11,50	16,50	21,00
22. JUSTINO sos, ser, salami, kurczak, kukurydza, pieczarki, czosnek, oregano	12,00	16,50	21,50
23. MARAKATO sos, ser, salami, fasola czerwona, kukurydza, papryka, chilli, oregano	10,50	15,00	20,00
24. NEAPOLITAŃSKA sos, ser, kurczak, kapary, pieczarki, pomidor, kukurydza, oregano	11,50	17,00	21,50
25. FIRMOWA sos, ser, kurczak, salami, cebula, pieczarki, kukurydza, papryka, czosnek, oregano	13,50	18,00	23,00

OD 01.10.2010

DOWÓZ PIZZY
TEL. 17 243 66 29

USŁUGI KOPARKO - ŁADOWARKĄ

Jan Rydzik Grodzisko Dolne 490

FIRMA ŚWIADCZY USŁUGI KOPARKO-ŁADOWARKĄ W ZAKRESIE:

- WYKOPY POD FUNDAMENTY BUDYNKÓW MIESZKALNYCH, HAL, ZBIORNIKÓW WODNYCH I SIECI WODOCIĄGOWYCH
- WYKOPÓW POD PRZYŁĄCZA GAZOWE I KANALIZACYJNE
- WYKOPÓW POD PRZYŁĄCZA ELEKTRYCZNE
- WYKOPÓW POD INSTALACJE SANITARNE
- WYKOPÓW ROWÓW MELIORACYJNYCH
- WYKOPÓW ROWÓW PRZY DROGACH
- SKARPOWANIA TERENU
- NIWELOWANIA TERENU
- KORYTOWANIA DRÓG
- ODŚNIEŻANIA TERENÓW (DRÓG, PARKINGÓW)

